

Cádiz • Huelva **Spanje**

Costa de la Luz

MINISTERIO
DE INDUSTRIA, TURISMO
Y COMERCIO

TURESPAÑA

EUROPESE GEMEENSCHAP

Europees Fonds voor
Regionale Ontwikkeling

H

Cádiz • Huelva **Spanje**

Costa de la Luz

I N H O U D

Inleiding	1
Routes langs de kust	2
De domeinen van Guzmán el Bueno	2
Cádiz: Het Zilveren Kopje	6
Jerez en de wijndriehoek	10
Coto de Doñana en de Romería de El Rocío	16
Haven van de drie karvelen	18
Van Punta Umbria naar Ayamonte	24
Routes door het binnenland	26
De route van de herbergen en de stieren	26
De witte dorpen	27
Niebla en de wijn van het graafschap	29
Sierra de Aracena	30
Sierra Minera	33
Vrijetijd en evenementen	34
Nuttige informatie	36

Voorpagina:
Strand van La Caleta, Cádiz
Achterpagina:
Huis in Cádiz

Een publicatie van:
© Turespaña
Secretaría de Estado
de Turismo

Ministerio de Industria,
Turismo y Comercio

Tekst:
César Justel

Vertaling:
Marianne Moester

Foto's:
Archieven van Turespaña

Vormgeving:
P&L MARÍN

Druk:
EGRAF, S.A.
D.L. M. 22857-2009

NIPO: 704-09-236-5

Gedrukt in Spanje

5e Druk

I nleiding

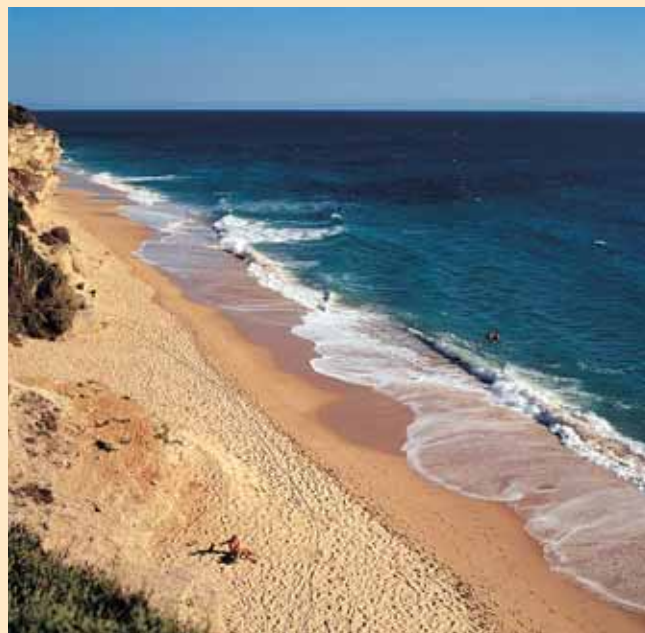
Met uitzondering van enkele rotsachtige gedeelten, bestaat de Costa de la Luz vrijwel geheel uit een lange reeks fijne zandstranden, omzoomd met dennenbossen. Aan de riviermondingen bevinden zich zoutpannen en drassige gebieden in een landschap dat al eeuwenlang niet veranderd is. De naamgeving van deze kust verwijst naar het licht dat hier in zee als in een spiegel weerkaatst.

Dit deel van de Spaanse kust heeft een lange geschiedenis. Hier was het koninkrijk van Tartessus gevestigd, en Feniciërs en Grieken kwamen hier handel drijven met de inwoners. Later verschenen de Romeinen en begin 18^e eeuw de Arabieren die gedurende acht eeuwen zouden blijven. Ook vormde dit gebied het vertrekpunt van de belangrijkste zeereis uit de geschiedenis: de ontdekkingsreis van Amerika door Christophorus Columbus met zijn drie karvelen.

Landinwaarts vindt de reiziger met olijfbomen begroeide berghellingen en twee van de mooiste berggebieden van Spanje: de Witte Dorpen van Cádiz en de Sierra de Aracena in Huelva.

De dorpen vormen kleine witte vlekken in het landschap.

Caños de Meca. Cádiz

Routes langs de kust

De domeinen van Guzmán el Bueno

De Costa de la Luz is acht eeuwen lang getuige geweest van vreedzaam samenlevende Arabieren en Christenen, slechts af en toe afgewisseld met schermutselingen. Het beroemdste tafereel uit de confrontaties tussen beide culturen is dat van een moedige ridder bovenop een weergang die een dolk naar de Arabieren toewerpt opdat deze daarmee zijn zoon om het leven brengen. Deze figuur is de geschiedenis ingegaan als Guzmán el Bueno. De gebeurtenis vond plaats in het kasteel van **Tarifa** dat nog steeds bestaat hoewel het sindsdien veelvuldig gerestaureerd is, en ook de stadswallen zijn behouden gebleven. Binnen de muren bevindt zich de kerk van

Santa Maria die op de funderingen van een moskee gebouwd is. Vanaf de oude vesting of vanuit het schiereilandje Punta Tarifa is de Afrikaanse kust te ontwaren. Dankzij de wind uit het oosten en uit het westen is Tarifa tegenwoordig een waar paradijs voor windsurfers – er worden hier internationale kampioenschappen gehouden – en ook onderwatervissen is hier een geliefde sport. Deze plaats beschikt over drie langgerekte stranden: Bolonia (6 km), Los Lances (10 km) en La Plata (4 km).

Tussen Tarifa en Cádiz ligt de Atlantische kust van Cádiz waarlangs zich veel grasland met woeste stieren bevindt. Veertien kilometer verderop voert een afslag naar de **kreek van Bolonia** met de ruïnes van de Romeinse stad *Baelo Claudia*, tegenwoordig een museum, en in de omgeving uitgestrekte blanke zandstranden.

Strand. Tarifa

Aan dezelfde kust ligt **Zahara de los Atunes**, een vissersdorpje met levendige tradities dat de laatste jaren een stormachtige groei heeft doorgemaakt. In Zahara kan men in de lente of aan het eind van de zomer nog steeds genieten van het schouwspel dat het met netten vissen van tonijn biedt.

Op tien kilometer afstand bevindt zich **Barbate**, waar de befaamde **Caños de Meca** zich bevindt, een buitengewoon natuurgebied met waterbronnen en uitgestrekte dennenwouden die doorlopen tot aan de rand van de zee. Iets verderop ligt de **Kaap van Trafalgar** die met zijn vuurtoren herinneringen bovenbrengt aan de beroemde zeeslag die eindigde met de dood van de

Baelo Claudia. Bolonia

Zahara de los Atunes

overwinnaar, de Engelse admiraal Nelson, alsmede die van de Spaanse Gravina en Churruca. Rondom de kaap liggen nog vrijwel ongerepte witte zandstranden.

Op slechts tien kilometer van de kust ligt **Vejer de la Frontera**, een heuvel met één van de meest Arabische – en bekoorlijkste – dorpen van Cádiz. De kerk van El Salvador, de Nonnenboog, de herenhuizen en overblijfselen van middeleeuwse

Vejer de la Frontera

vestingwerken zijn de belangrijkste bezienswaardigheden.

Weer aan de kust komt men vervolgens langs **Conil de la Frontera**, een vissersdorp dat zich in de afgelopen jaren ontwikkeld heeft tot een toeristisch middelpunt, gelegen aan twee uitgestrekte stranden. De hoofdweg voert daarna richting **Chiclana**, een industriestadje aan het moerasgebied dat de baai van Cádiz omringt.

*Strand van Fontanilla.
Conil de la Frontera*

In de oude stadskern zijn witte gevels versierd met grote tralievensters te bewonderen. Dichtbij ligt het strand van **La Barrosa**, één van de belangrijkste van de hele kust, alsmede het verlaten dorpje **Sancti Petri**, met het gelijknamige eiland, waar een kasteel staat dat gebouwd is op een Fenicisch heiligdom dat later door de Romeinen gewijd werd aan Hercules.

De laatste stad alvorens de hoofdstad te bereiken is **San Fernando**, welke plaats een belangrijke rol heeft gespeeld bij de

zeeslagen tijdens de Napoleontische oorlogen. In San Fernando zijn verscheidene monumenten bewaard gebleven, zoals bijvoorbeeld de parochiekerk met tweelingtorens en het kasteel van San Romualdo. De witgepleisterde bakstenen bouwwerken hebben stenen voorgevels, tralievensters en met vazen versierde terrassen die één van de beste voorbeelden van de barokke architectuur in Cádiz vormen.

*Kerk van La Inmaculada.
Barbate*

Cádiz: Het Zilveren Kopje

In Cádiz begint en eindigt alles met de zee; de dichter Manuel Machado sprak van “zoute helderheid”. Deze op de zee gerichte plaats werd door Hercules zelf gesticht en pretendeert de oudste stad van het Westen te zijn. De beste manier om de stad te bereiken is via de baai vanuit de zee, met één van de stoomschepen die uit het nabijgelegen Puerto de Santa María vertrekken; een reis van ongeveer een uur. Alleen dan kan de reiziger begrijpen waarom deze stad *Het Zilveren Kopje* genoemd wordt.

Door het nieuwe stadsdeel loopt een lange boulevard die geflankeerd wordt door moderne gebouwen, die de toegangsweg voor het verkeer van buiten de stad vormt. De Puerta de Tierra – een vesting uit de XVII eeuw – vormt een afscheiding tussen

de nieuwe en de oude stadskern. Men wordt aangeraden eens een wandeling door de *Barrio de Pópulo* te maken, de meest karakteristieke wijk van Cádiz. Iets verderop bevindt zich de kathedraal, een enorm barok bouwwerk met een betegelde koepel, en de kerk van La Santa Cruz, het eerste heiligdom van Cádiz, gesticht door koning Alfons X de Wijze, gebouwd op de funderingen van een Arabische moskee. Onder de talrijke kerken wordt vooral een bezoek aanbevolen aan die van Santo Domingo (met marmeren zuilen in de kloostergang), Santa María, Santiago, San Agustín, San Francisco (met werken van Montañés), San Antonio, El Carmen en El Rosario (waar zich de beelden van San Servando en San Germán bevinden, de beschermheiligen van de stad).

*Plaza de San Juan de Dios.
Cádiz*

Paseo Campo del Sur. Cádiz

Interessant zijn eveneens de Tabaksfabriek, de Koninklijke Gevangenis, het Provinciemuseum, de Heilige Grot (met fresco's van Goya), het Gemeentehuis, het Gran Teatro Falla, de Tavoratoren en de tot Nationaal Monument verklaarde Kapel van San Felipe Neri waar in 1812 de eerste Grondwet goedgekeurd werd en die een werk van Murillo herbergt.

Kasteel van San Sebastián. Cádiz

De mooiste huizen van Cádiz staan aan La Alameda en San Antonio; vooral de fijnbewerkte balkons zijn opvallend, alsmede de oude mahoniehouten deuren met prachtige deurkloppers; als deze openstaan kan men de marmeren binnenplaatsen met klimplanten en bloemen bewonderen. Dicht bij de zee zijn de huizen in heldere kleuren geschilderd.

Cádiz is behalve een monumentale stad ook een stad waar men heerlijk kan eten, vooral de *freidurias* waar gebakken vis in puntzakken verkocht wordt zijn geliefd.

Badhuis. Cádiz

In Cádiz wordt het carnaval uitgebreid gevierd; dit is wellicht de beste tijd voor een bezoek aan de stad.

De brug over de baai voert naar Puerto Real, een op initiatief van het Katholieke Koningspaar aangelegde haven die jarenlang een belangrijke rol speelde; deze is pas met de opkomst van de industrie op de achtergrond geraakt.

Cádiz

- 1 Kerk van Santo Domingo
- 2 Tabaksfabriek
- 3 Monument aan het Parlement van 1812
- 4 Paleis van de Gedeputeerde Staten
- 5 Verdedigingsstoren van La Candelaria
- 6 Kerk van El Carmen
- 7 Militair Bestuur
- 8 Park van El Genovés
- 9 Kasteel van Santa Catalina
- 10 Kasteel van San Sebastián
- 11 Kerk van San Lorenzo
- 12 Vrouwenziekenhuis
- 13 Gehoorzaal San Felipe Neri
- 14 Toren van Tavira
- 15 Kerk van Santa María
- 16 Koninklijke gevangenis
- 17 Kerk van Santa Cruz
- 18 Casa Mora
- 19 Kathedraal
- 20 Kerk van El Rosario
- 21 Casa de las Cadenas
- 22 Kerk van Santiago
- 23 Kerk van San Agustín
- 24 Kerk van San Antonio
- 25 Gran Teatro Falla
- 26 Puerta de Tierra
- 27 Gemeentehuis
- 28 Kerk van San Francisco.
Provinciaal Archeologisch Museum
en Kunstmuseum
- 29 Heilige Grot

- Toeristeninformatiebureau
- Ziekenhuis
- Parador-hotel
- Parkeerplaats
- Politie
- Spoorwegstation
- Busstation

Jerez en de wijndriehoek

Via uitgestrekte weidegebieden, grasland en akkers vol zonnebloemen bereikt men **Jerez**, het voormalige Xera van de Feniciërs. Als men een keuze zou moeten maken uit de vele interessante aspecten van dit stadje zouden de bodega's ongetwijfeld als belangrijkste bezienswaardigheid beschouwd worden. Zelfs Shakespeare heeft de wijn van Jerez geroemd. Half september worden in het stadje de wijnfeesten gehouden.

Verder beschikt Jerez over een uniek Klokkenmuseum dat gevestigd is in een neoklassiek paleis waar meer dan driehonderd, voor het merendeel Franse, klokken geherbergd worden, die alle in uitstekende staat verkeren. Het is niet moeilijk te raden waarom de meeste bezoekers proberen omstreeks twaalf uur in het museum te zijn! De bodega's

Arabisch Badrihis. Jerez

Cartuja. Jerez

kunnen vrijwel alleen van maandag t/m vrijdag 's ochtends bezocht worden.

De middag kan dan besteed worden aan het bezoeken van monumenten, want men moet niet vergeten dat Jerez een belangrijk kunsthistorisch middelpunt is, met een barokke collegiale kerk, de Arabische Baden van de Vestingtoren en talrijke kerken: die van San Miguel, San Juan de los Caballeros, Santiago, San Mateo, San Marcos, San Dionisio, het klooster van Santo Domingo... Bovendien zijn in Jerez vele adellijke huizen te bewonderen: de paleizen van de Markies van Montana, van de familie Riquelme, de Markies van Campo Real, La Cartuja, evenals overblijfselen van de stadswallen die als miniatuur afgebeeld zijn in de *Cantigas*, het beroemde werk van koning Alfons de Wijze.

Bodega. Jerez

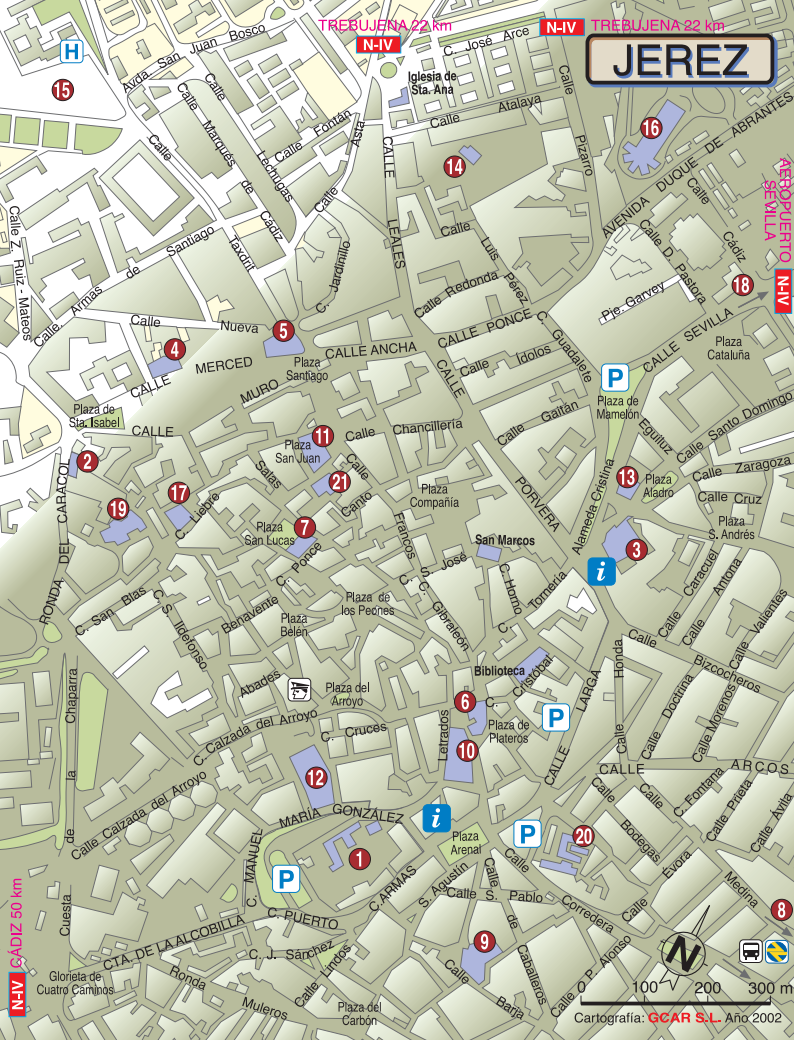
Reizigers met voldoende tijd wordt een bezoek aanbevolen aan de Koninklijke Andalusische

Rijschool voor een optreden van de befaamde Andalusische paarden.

Ook kan men gaan luisteren naar flamencomuziek waarvan Jerez de bakermat beweert te zijn.

Het stadje beschikt ook over een olympisch stadion, een dierentuin, een Beursgebouw en een Racebaan waar de wereldkampioenschappen motorrijden gehouden worden.

De andere twee steden waarmee Jerez de zogenaamde Wijndriehoek vormt zijn El Puerto de Santa María en Sanlúcar de Barrameda.

El Puerto de Santa María, gelegen aan de monding van de rivier de Guadalete, is een geliefde vakantieplaats dankzij de mooie stranden waar vooral in de weekends duizenden mensen op de terrassen in de openlucht vis komen eten. Op het menu staan zeetong, inktvis en een grote verscheidenheid aan schelp- en schaaldieren, uiteraard begeleid door de plaatselijke finowijn.

Iglesia Mayor Prioral.
El Puerto de Santa María

El Puerto is een aan de zee gewijde plaats die ook getuige is geweest van de ontdekkingsreizen.

Een bijzondere vermelding waard zijn de wooncomplexen Vistahermosa en Puerto Sherry, alsmede het Casino Bahía de Cádiz.

De belangrijkste monumenten zijn het 13e-eeuwse kasteel van San Marcos met mozarabische overblijfselen, het kasteel van Doña Blanca, de kloosterkerk, het klooster van La Victoria en het kapucijnenklooster.

Ook zijn hier enkele van de meest befaamde stranden van Cádiz te vinden: La Puntilla, Valdelagrana, Fuentebravía en Vistahermosa.

Strand van La Puntilla.
El Puerto de Santa María

Jerez de la Frontera

1 Alcázar en moskee	13 Paleis van Domecq
2 Muren uit de tijd van de Almohaden	14 Klokkenmuseum
3 Kerk met nonnenklooster van Santo Domingo	15 Dierentuin
4 Basiliek van Nuestra Señora de la Merced	16 Koninklijke Andalusische Ruiterschool
5 Kerk van Santiago	17 Paleis van Riquelme
6 Kerk van San Dionisio	18 Tentoonstellingsgebouw
7 Kerk van San Lucas	19 Kerk van San Mateo
8 Kartuizerklooster van Santa María de la Defensión	20 Klooster van San Francisco
9 Kerk van San Miguel	21 Kerk van San Juan de los Caballeros
10 Gemeentehuis	
11 Paleis van Permántin	
12 Kathedraal	

- Toeristeninformatiebureau
- Ziekenhuis
- Parkeerplaats
- Politie
- Spoorwegstation
- Busstation

Sanlúcar de Barrameda

Sanlúcar de Barrameda ontleent zijn naam aan een oude tempel gewijd aan Venus, een door de bevolking van Tartessus zeer vereerde godin. Toen dit gebied gekerstend werd veranderde de naam van de tempel in die van *San Lúcar*, in de loop der tijden verbasterd tot San Lúcar.

De stad was nauw betrokken bij de ontdekkingsreizen naar Amerika: de in een strijd met inboorlingen gestorven Portugese ontdekkingsreiziger Magalhães vertrok van hieruit voor een reis rondom de wereld, die voltooid werd door Elcano.

In het hooggelegen deel van Sanlúcar bevinden zich kloosters die op paleizen lijken, enorme

bodega's en herenhuizen. Vooral de kerk van Santa María de la O met een altaarstuk in Churruguerastijl en een gevel in mudenarstijl is een bezoek waard.

De stad is gebouwd op een heuvel en alle straatjes lopen vanaf het ooit belangrijke kasteel van Santiago (nu een ruïne) naar beneden naar de wijk Bajo de Guía aan de oever van de Guadalquivir waar befaamde visrestaurants gevestigd zijn.

Vroeger ging men van Sanlúcar naar Sevilla via de rivier de Guadalquivir. Tegenwoordig ziet men daar vooral vrachtschepen en luxe jachten varen en geven de meeste mensen de voorkeur aan de weg.

Vissershaven. Rota

Sanlúcar is vanuit Puerto de Santa María ook via de kust te bereiken via Rota en Chipiona.

Het oorspronkelijke vissersdorpje **Rota** is dankzij de daar gevestigde Marinebasis uitgegroeid tot een wat kosmopolitischere plaats met een levendig zomertoerisme.

De invloed van Feniciërs, Romeinen en Arabieren die daar ooit gevestigd waren is nog steeds terug te vinden in de overblijfselen van de oude stadswallen, het Kasteel van Luna en de kerk van Nuestra Señora de la O (xve eeuw) en San Roque (neoklassieke stijl). De belangrijkste stranden zijn die van La Castilla en Punta Candor.

Aan dezelfde kuststrook ligt op 16 kilometer afstand **Chipiona**, omringd door wijngaarden waar zeer gewaardeerde druivensoorten groeien die

Kustboulevard. Rota

zorgen voor een befaamde Moscatelwijn.

Behalve het uitgestrekte strand is deze plaats bekend vanwege het Heiligdom van Nuestra Señora de Regla (xive eeuw), zeer vereerd in deze streek, de kerk van Nuestra Señora de la O, de Vuurtoren en het monument aan het Kruis der Zee.

Kapel van El Cristo de la Misericordia. Chipiona

Coto de Doñana en de Romería de El Rocío

Als men met een bootje de Guadalquivir oversteeft bereikt men de **Coto de Doñana**, één van de mooiste nationale parken van Spanje. Dichtbij één van de belangrijkste duingebieden van Europa vinden hier met uitsterven bedreigde diersoorten bescherming en in de lente vormen de duizenden boven het moerasland rondvliegende vogels een indrukwekkend schouwspel.

Op het 32 kilometer lange strand heeft de mens alleen zijn sporen achtergelaten in de Torre Carboneras, een kleine wachttorens uit de xvie eeuw.

Landinwaarts beginnen de duinen en de dennenbossen. In de zogenaamde *cerro del trigo* zocht de Duitse archeoloog Schulten tevergeefs naar de mythische stad Tartessus.

In Doñana zijn nog steeds half verscholen tussen de dennenbomen hutten met strooien daken te zien waar ooit de oorspronkelijke inwoners van dit gebied gewoond hebben, die hoofdzakelijk leefden van de visvangst en het vervaardigen van houtskool.

Aan het andere uiterste einde van het park bevindt zich het Bezoekerscentrum van Acebuche waar men informatie kan verkrijgen, rondleidingen door het park kan aanvragen en souvenirs kan kopen. Bij het bereiken van Matalascañas is de kust minder rustig en beginnen de eerste huizencomplexen.

Nationaal Park Doñana

Een asfaltweg leidt naar het nabijgelegen heiligdom van **El Rocío**. Het dorp El Rocío is gewoonlijk een rustig plaatsje met enkele bars en restaurants, behalve rond Pinksteren als hier de beroemde bedevaart gehouden wordt waar bijna een miljoen bedevaartgangers aan deelnemen om te zingen voor de Maagd – in de volksmond *De Witte Duif* genoemd – die hier in de xiii eeuw verschenen is, hetgeen in de loop der tijden tot één van de belangrijkste vereringen van Andalusië is geworden.

Romería de El Rocío. Almonte

Haven van de drie karvelen

Het strand met daarlangs de duinenrij loopt door tot aan **Mazagón** – op 18 kilometer afstand van Matalascañas gelegen – dat een belangrijke vakantieplaats is geworden. Iets verderop liggen La Rábida en Palos de la Frontera.

Vanuit het tegenwoordig landinwaarts gelegen haventje **Palos de la Frontera** vertrokken op 3 augustus 1492 drie karvelen met negentig zeelieden. Zonder zich daarvan toen bewust te zijn gingen zij op ontdekkingsreis naar Amerika.

Karveel. La Rábida

Strand van Mazagón

In de kei voor de in mudejarsstijl uitgevoerde deur van de kerk van San Jorge (uit de xive eeuw) staan de namen van de zeemannen van Palos die aan het avontuur deelnamen gebeiteld, want zestig van de mannen die Columbus vergezelden (waaronder de gebroeders Pinzón, de kapiteins van de andere twee karvelen) waren uit dit kleine witte dorpje afkomstig. In het op 27 kilometer van Huelva gelegen Palos de la Frontera kan men talrijke herinneringen aan dit avontuur vinden.

In de omgeving van Palos bevindt zich, tegenwoordig omringd door tuinen en kinderen, "La Fontanilla", waar Columbus water insloeg voor zijn lange reis. Aan de hoofdstraat staat het gerestaureerde huis van de familie Pinzón getooid met hun wapenschild. Niet ver hiervandaan staat aan de oever van de rivier de Tinto het

La Fontanilla. Palos de la Frontera

Klooster van La Rábida, waar Columbus gelogeed heeft. Hier luisterden broeder Antonio Marchena en broeder Juan Pérez niet alleen naar zijn fascinerende plannen, maar zorgden zij ervoor dat hij ontvangen werd aan het Hof en dat het Katholieke Koningspaar in hem begon te geloven. In La Rábida zijn de fresco's van de schilder Vázquez Díaz bewaard gebleven die – uiteraard – taferelen van de Ontdekking van Amerika uitbeelden. In de kerk van La Rábida, in gotische mudejarsstijl, wordt de Maagd der Wonderen vereerd en kan men een beeld van de Gekruisigde Christus uit de xive eeuw zien, één van de oudste

Klooster van La Rábida

van Andalusië. Ook het mudejarplafond is de moeite waard, evenals een 14e- en 18e-eeuwse kloostergang en het zogenaamde Vlaggenvertrek. In deze kerk bevindt zich het graf van Martín Alonso Pinzón.

Naast het klooster bevindt zich een oude aanlegsteiger, tegenwoordig een

Huelva

- 1 Sanctuarium van La Virgen de la Cinta
- 2 Kapel van La Soledad
- 3 Kerk van La Concepción
- 4 Kerk van La Milagrosa
- 5 Kade van Riotinto
- 6 Monument aan Columbus
- 7 Volksbuurt
- 8 Kerk van San Pedro
- 9 Huis van Columbus
- 10 Augustijner klooster met kerk
- 11 Universiteit en kathedraal

- Toeristeninformatiebureau
- Ziekenhuis
- Parkeerplaats
- Postkantoor
- Politie
- Spoorwegstation
- Busstation

Museum-huis van Alonso Pinzón.
Palos de la Frontera

scheepskerkhof, waarvandaan jarenlang schepen vertrokken, naar zeggen ook die van Columbus. Hier staat een monument aan *Plus Ultra* ter ere van de piloten die voor het eerst een luchtbrug vormden tussen Palos en Buenos Aires, waardoor er een nieuwe verbinding tussen Europa en Zuid-Amerika ontstond.

Tegenwoordig ligt Palos landinwaarts, hetgeen gedeeltelijk te wijten is aan de aardbeving van Lissabon die de kustlijn veranderde en meer recent aan de dijken die

aangelegd zijn ter bescherming van de haven van de stad Huelva.

Op slechts zeven kilometer afstand bevindt zich **Moguer**, een stadje met witte gevels versierd met traliwerk, de geboorteplaats van de dichter Juan Ramón Jiménez. In Moguer

Nuestra Señora de Granada. Moguer

Moguer

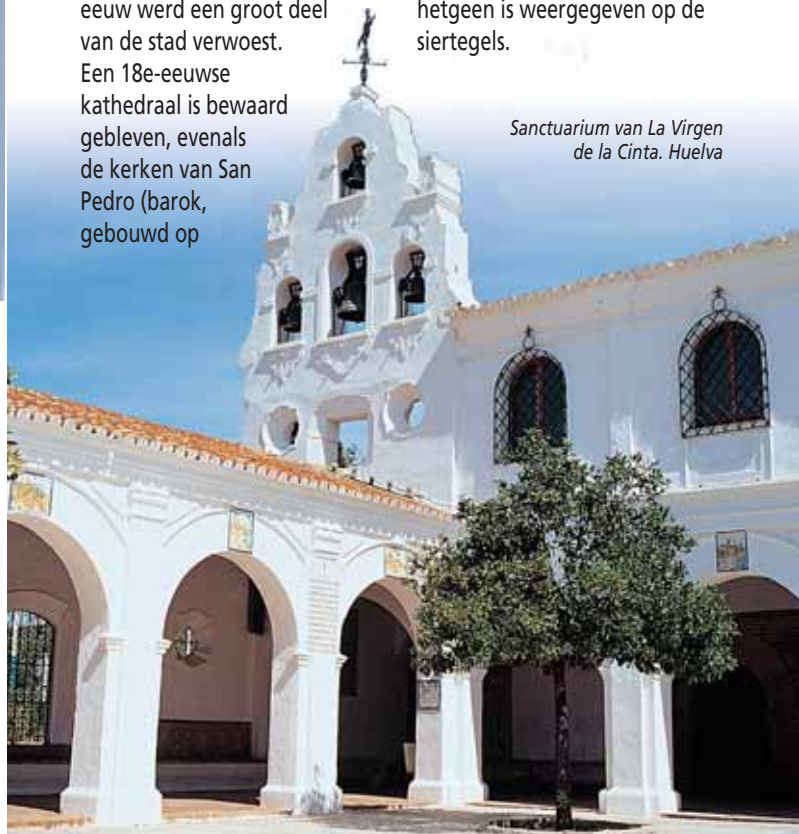
vindt men herenhuizen, kloosters en de kerk van Nuestra Señora de Granada met een klokkentoren die *la Giralda Chica* genoemd wordt (naar de beroemde voormalige minaret van de kathedraal van Sevilla).

Huelva ligt op twaalf kilometer afstand van La Rábida, te bereiken via een industriezone. Bij binnenkomst in Huelva komt men langs *La Punta del Sebo* met een indrukwekkend monument gewijd aan de Ontdekking van Amerika met bovenop een groot kruis.

Huelva is weliswaar een provinciehoofdstad, maar heeft nog altijd de karakteristieke sfeer van een kustplaats weten te behouden. De Feniciërs noemden de stad *Onuba* en de Arabieren *Guelbah*, waar de huidige naam van afgeleid is, en maakten het tot een klein Moors rijk. Door de aardbevingen in de XVIIIe eeuw werd een groot deel van de stad verwoest. Een 18e-eeuwse kathedraal is bewaard gebleven, evenals de kerken van San Pedro (barok, gebouwd op

de overblijfselen van een oude moskee) en van La Concepción (XVIIe eeuw, herbouwd na de aardbeving van Lissabon), en het klooster van La Merced (de huidige kathedraal met een bijzondere voorgevel). Twee bekoorlijke plekken zijn de Paseo de las Palmeras (bij de haven) en de witgekalkte kapel van La Virgen de la Cinta (op het hooggelegen deel van de stad), beschermheilige van de stad. Vanhier heeft men een schitterend uitzicht op Huelva, met de riviermonding en het natuurgebied Marismas del Odiel. Vooral bij zonsondergang vormen deze een onvergetelijke aanblik. Columbus bracht ooit een bezoek aan dit heiligdom, hetgeen is weergegeven op de siertegels.

Sanctuarium van La Virgen de la Cinta. Huelva

Van Punta Umbría naar Ayamonte

In **Punta Umbria** begint het laatste deel van de Costa de la Luz. Deze door dennenbossen omringde plaats dankt zijn oorsprong aan een toren op de landtong *Punta de Umbria* die in de xive eeuw werd gebouwd als wachttoren met het oog op mogelijke invasies vanuit de zee. Tegenwoordig is het vroegere vissersdorpje een belangrijke vakantieplaats. In de zomermaanden zorgen de zogenaamde "canoas" voor een veerdienst met Huelva. Niet ver van de stad ligt het natuurpark Marismas del Odiel en het natuurgebied *Los Enebrales*, een waar paradijs voor verscheidene diersoorten.

De weg loopt verder langs de kust omzoomd door dennenbossen aan de ene zijde en door verlaten stranden aan de andere. Af en toe komt men wegrestaurants en campings tegen.

El Rompido. Cartaya

De reiziger wordt aangeraden even te stoppen in het natuurgebied *Isla de Enmedio* en *La Laguna del Portil*, een strandmeer dat tot ecologisch reservaat is verklaard. Verderop ligt **Cartaya**, een enclave waar de Feniciërs reeds vertoefden met de ruïne van een oorspronkelijk Romeins, later Arabisch kasteeltje. Cartaya is befaamd vanwege het strand en de haven van **El Rompido**, een landtong die een afscheiding vormt tussen de rivier en de zee, alsmede vanwege de natuurgebieden

*Strand van Los Enebrales.
Punta Umbria*

Rio Piedras en Flechas del Rompido. Vanaf het uitkijkpunt heeft men een prachtig uitzicht over een uitgestrekt gebied. Iets verder liggen het strand van *La Antilla* en het witte dorpje **Lepe**, met tuinbouwgebieden en belangrijke landbouwcoöperaties. De inwoners koesteren grote verering voor *La Virgen de La Bella*, een beeld dat deze plaats drijvend via de zee bereikte.

Bij **Ayamonte** eindigt, of begint, de Costa de la Luz. In dit van oudsher rustige vissersdorp met witte huizen op een heuvel die tot aan de haven aan toe doorloopt, kan men altijd wel enkele vissers hun felgekleurde netten zien repareren. De Grieken gaven deze plaats de naam "Anapotaman" hetgeen "op de rivier" betekent en waar de huidige naam van afgeleid is. Op het hooggelegen deel van

Ayamonte

Ayamonte ligt de Parador vanwaar men een schitterend uitzicht op het dorp en op de uitmonding van de Guadiana heeft, vooral bij het vallen van de avond. Ayamonte is vooral bekend vanwege de stranden van Canela en Moral (beide op vijf kilometer afstand gelegen) waar reeds in de lente strandliefhebbers te zien zijn, hoewel het hoogseizoen van juni tot begin september loopt.

Plaza Mayor. Lepe

En aan het einde van de Costa de la Luz ligt Portugal, tegenwoordig dichtbij dan ooit sinds in 1991 de internationale brug over de Guadiana geopend werd.

Routes door het binnenland

De route van de herbergen en de stieren

Op tien kilometer afstand van de kust ligt **Vejer de la Frontera**, een hooggelegen uitkijkpunt van Arabische oorsprong, vanwaar men de hele kust van Tarifa tot aan Cádiz kan zien. De driehoek gevormd door Vejer, Medina Sidonia en Alcalá de los Gazules is bekend vanwege *De route van de herbergen*, want hier bevinden zich de meeste gastronomische herbergen, niet alleen van Andalusië maar van heel Spanje. Vooral in de weekends is het druk met bezoekers die hier herten vlees, *gazpacho*, *lomo a la manteca* of wildgerechten komen eten.

In **Alcalá de los Gazules** zijn vooral de kerk van San Jorge en de kapel van La Virgen de los

Kerk van Santa María.
Medina Sidonia

Santos een bezoek waard en in **Medina Sidonia**, een monumentale stad, drie Arabische toegangspoorten in de voormalige vesting waarvan de stenen naar zeggen als bouw-materiaal voor de kathedraal van Cádiz hebben gediend.

Het beste uitzicht op de stad heeft men vanuit de hoeve *Pocasangre*, vanwaar deze plaats op een schip lijkt met de kerktoren als grote mast.

Dit is eveneens de route van de vechtstieren, met talrijke stierenfokkerijen.

Alcalá de los Gazules

Sierra de Grazalema

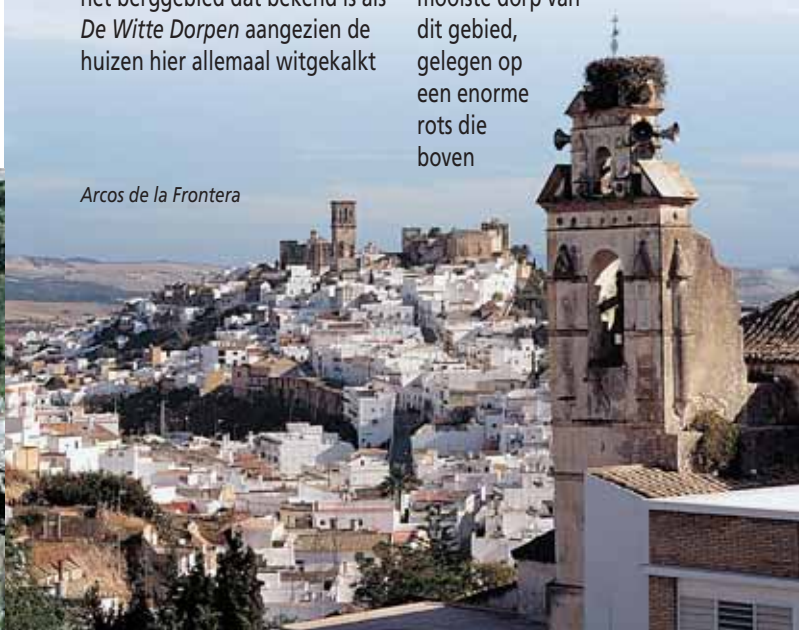
Een andere interessante plaats is **Benalup**, dat toegang verschaft tot het natuurpark Los Arcornocales met in de omgeving de *grot van El Tajo de las Figuras* met neolithische rotstekeningen.

De witte dorpen

Evenwijdig aan de kustlijn ligt het berggebied dat bekend is als *De Witte Dorpen* aangezien de huizen hier allemaal witgekalkt

zijn. De route begint in **Grazalema** met in het nabijgelegen gebergte dat tot natuurpark verklaard is de *pinsapo*, een zilverspar die als een ware relikwie beschouwd wordt aangezien deze boomsoort een overblijfsel is van de laatste alpijnse ijstijd. Aan de andere kant ligt **Arcos de la Frontera**, wellicht het mooiste dorp van dit gebied, gelegen op een enorme rots die boven

Arcos de la Frontera

Olvera

de rivier de Guadalete uittorent. Net als andere plaatsen heeft Arcos de toevoeging "van de grens" als verwijzing naar het feit dat deze bergen bijna drie eeuwen lang de Arabieren van de Christenen hebben gescheiden, de volgelingen van het kruis van die van de halve maan. Hier hebben talrijke schermutselingen plaatsgevonden en deze dorpen vormden eveneens een

achtergrond voor de prachtige tragische legendes over Castiliaanse ridders en moorse prinsessen, Arabische prins en gevangen christenmeisjes. Uiteindelijk ging men hier over op de Christelijke cultuur hoewel de Arabische invloed nog steeds merkbaar is.

Andere dorpen zijn **Olvera** (hoog op de rotsen), **Zahara de la Sierra** (beschermd door een moors kasteel), **Algodonales** (beroemd vanwege het bronwater en fijne gebak), **El Gastor** (met megalieten in de omgeving), **Ubrique** (met talrijke fabrieken waar leer bewerkt wordt), **Benamahoma** (de beste honing van dit berggebied), en **Setenil**. Deze laatste plaats is vrijwel geheel onder enorme rotsen gebouwd, waardoor sommige straten meer op tunnels lijken.

Zahara de la Sierra

Kasteel. Niebla

Niebla en de wijn van het graafschap

De vlakte wordt begrensd door de rivier de Odiel die vroeger tot **Niebla** aan toe bevaarbaar was en die tegenwoordig maar tot aan de Arabische muren loopt. Hier zwierven ooit de inwoners van Tartessus rond en nog steeds is de ruïne van een Romeinse aanlegplaats te zien, evenals een brug uit dezelfde tijd. De schepen voeren vroeger naar Niebla om daar kopererts in te laden die daar aanvankelijk tot aan de ve eeuw gewonnen werd; in de xviii eeuw maakte de mijnbouw een ervaring door dankzij de Engelsen. Begin xie eeuw was Niebla de hoofdstad van een onafhankelijk moors rijk en in 1257 werd daar door de Arabieren voor het eerst buskruit gebruikt – een eeuw voordat deze springstof in de rest van Europa bekend begon te worden. De twee kilometer stadswallen rondom de stad zijn nog steeds

indrukwekkend. Niet ver van Niebla bevindt zich de megaliet van Soto waar een met platte stenen beklede galerij naar een centrale ruimte leidt waar rotstekeningen te zien zijn. Deze vlakte van het oude graafschap van Niebla is omringd door wijngaarden die een zachte fruitige witte wijn produceren.

De dichtstbijgelegen plaats is **La Palma del Condado**, Romeins van oorsprong, waar gedenksteden met inscripties gevonden zijn die de plaatselijke olie roemen. In september wordt in La Palma naast de jaarmarkt – één van de oudste van Spanje – ook het Wijnogstfeest gevierd, waarbij het eerste druivensap geofferd wordt aan de beschermheilige van platteland, La Virgen de la Guía. Op zeven kilometer afstand ligt **Bollulllos Par del Condado**, een handelscentrum van dit gewest waar wijngaarden afgewisseld worden door olijfgaarden en waar eveneens in september de Dag van de Wijn gevierd wordt.

*Kerk van Santiago Apóstol.
Bollulllos Par del Condado*

Sierra de Aracena

De Heroering heeft gezorgd voor talrijke kleine vestingen in dit berggebied, waar ook de tempelridders hun omzwervingen maakten. Hier zijn nog achtergronden voor heidense riten te vinden, grotten omgeven met legendes, dorpjes met witte huizen temidden van een landschap gevormd door steen- en kurkeiken en bovenal produceert men hier de beste gerookte ham van Spanje.

Op een uitstekende rots torent de kapel van Nuestra Señora de los Ángeles uit boven het fraaie dorpje **Alájar** (het Arabische woord voor “steen”). Dit heiligdom is één van voornaamste religieuze middelpunten van Spanje – en de belangrijkste van dit berggebied – en vormt een goed voorbeeld van hoe vroeger de mooiste plekjes uitgekozen werden voor de verering van heiligen. In de vertrekken naast het kerkje liggen honderden votiefgeschenken; voorwerpen die in de loop der

Alájar

jaren zijn achtergelaten bij wijze van dankzegging voor de gunsten van de Heilige Maagd.

De beroemde humanist, wetenschapper, talenkenner en onderzoeker Arias Montano zocht zijn toevlucht in de grot van Alájar teneinde te ontsnappen aan de Inquisitie en slechts zijn vriendschap met koning Filips II heeft hem voor een rampzalig lot kunnen behoeden.

Na een laatste blik op de omgeving vanuit het uitkijkpunt bij de kapel verlaat de reiziger Alájar en begeeft zich naar het op twaalf kilometer afstand gelegen **Aracena**. Vanuit de verte is de Almohadentoren al te zien waarop bijna twee eeuwen lang de wit met zwarte vaandel van de tempelridders wapperde. Aracena is altijd een klassieke vakantieplaats geweest voor de inwoners van Sevilla en van Huelva. De meest interessante bezienswaardigheid naast de kerk van het kasteel, is de grot van Las Maravillas waar prachtige stalactieten en stalagmieten te bewonderen zijn; met zijn 1500 meter lengte, twaalf vertrekken en zes meren is dit is één van de grootste grotten van Spanje.

Via de weg naar Portugal bereikt men **Jabugo**, waarnaar de beroemde hamsoort vernoemd is en aan welke plaats Lope de Vega verscheidene gedichten heeft

Grotten van Las Maravillas. Aracena

gewijd. Verscholen tussen de bergen liggen dorpen met een karakteristieke architectuur, zoals bijvoorbeeld **Castaño del Robledo**.

Deze dorpjes waar in onze dagen genoten wordt van de uitstekende hamsoorten werden bijna zes eeuwen lang overheerst door Arabieren, die om religieuze redenen geen varkensproducten aten. Zij bouwden kastelen en moskeeën, waarvan er nog enkele bewaard zijn gebleven, en lieten een rijk cultureel erfgoed achter waaraan de namen van plaatsen als Almonaster, Aracena, Galaroza nog herinneren.

Maar voor de komst van de Arabieren woonden hier al Kelten en Romeinen. In **Aroche** woonde bijvoorbeeld Scipio die uit Rome was gekomen om Viriathus te bestrijden. In de omgeving van

de huidige arena, indertijd een Almoravidenkasteel, zijn talrijke megalithische monumenten te vinden. De plaatselijke bevolking noemt ze “duivelsstenen” en er zijn vele legendes rondom deze stenen ontstaan.

Bij wijze van contrast met dit volksgeloof bevindt zich in Aroche één van de merkwaardigste musea van religieuze voorwerpen, dat van El Santo Rosario waar bijna 1300 rozenkransen verzameld zijn. Deze werden onder meer

Moskee. Almonaster

geschonken door pausen, koningen, politici en bekende persoonlijkheden. Aroche herbergt ook een Archeologisch Museum dat in het kasteel is gevestigd.

Naast megalieten bevinden zich hier ook overblijfselen van een Romeinse heirweg, de ruïne van een amfitheater uit de 11e eeuw (op de funderingen daarvan werd in de 19e eeuw een Almoravidenkasteel gebouwd, tegenwoordig een opmerkelijke arena) en een Romeinse nederzetting vlakbij de kapel van San Mamés waar een belangrijke bedevaart naar toe wordt gehouden.

In de omgeving staan talrijke kastelen uit de tijd van de schermutselingen tussen Arabieren en Christenen en witte dorpjes in een landschap van steen- en kurkeiken. In het natuurgebied Sierra Pelada kan men roofvogels zien waaronder de zeldzame zwarte aasgier.

Iets verderop, aan de voet van de hoogste top van de bergkam, ligt **Almonaster** met een Arabisch kasteel en een interessante moskee die ouder is dan die van Córdoba, met prachtige zuilen. De huizen in mudejar- en gotische stijl zijn eveneens interessant, alsmede de kerk van San Martín met een 15e-eeuwse gevel in Portugese barokstijl.

In dit landschap ziet men vooral kastanjabomen, eiken en Spaanse akers. Vlakbij ligt **Fuenteheridos** dat bekend is vanwege de fontein met de twaalf kranen waar altijd water uit stroomt. Hier vindt men kersenvormen en in het nabijgelegen **Corterrangel** sinaasappelbomen. **Cortelazor**, tegenwoordig slechts een gehucht, was ooit de hoofdstad van een onafhankelijk moors rijk. Midden tussen de bergen ligt **Valdelarco** bekend om zijn honing en ham (zoals zo veel dorpen in dit gebied) en de tuinbouw in terrassen.

Valdelarco

Sierra Minera

Ten tijde van het Engelse monopolie op de exploitatie van de mijnen liep door **Valverde del Camino** een beroemde spoorlijn die tegenwoordig is verdwenen hoewel de invloed van de Engelsen nog steeds af te lezen valt uit sommige gebouwen zoals bijvoorbeeld het zogenaamde *directiehuis* en het kantoor van de spoorlijn. Als de reiziger een echt mijnlandschap wil zien dient hij de *mijnstreek van Riotinto* te bezoeken, dat pretendeert de grootste open mijn ter wereld te zijn, met een geschiedenis die 5000 jaar teruggaat. Dit gebied is bekend als de *rode heuvel* vanwege de door pyriet roodgekleurde grond.

In de plaats **Minas de Riotinto** is de Engelse wijk Bella Vista behouden gebleven, een goed voorbeeld van de Victoriaanse architectuur.

Op weg naar **Calañas** steekt men de rivier de Odiel over die door het koper allerlei verschillende kleuren heeft gekregen en door een landschap met eucalyptusbomen loopt. Iets verderop bevindt zich de kapel van La Virgen de Coronada, beschermheilige van dit gewest met een belangrijke bedevaart op paasmaandag. In Calañas neemt de kerk van Santa María de Guía een prominente plaats in met daaromheen de huizen waaraan nog goed te zien is dat dit dorp ooit een mijnbouwstadje was.

Río Tinto

Vrijetijd en evenementen

Gastronomie

Wijn, olie, worstsoorten en niet te vergeten de ham van Jabugo, maar bovenal ook schelp- en schaaldieren (reuzengarnalen, keizerskreeft en oesters), vissoep en gefrituurde vis (sardines, tonijn, zeetong, schol). Aan deze kust zijn de "chocos" een specialiteit (een soort inktvis) en men wordt vooral aangeraden eens *tapa's* te gaan eten in één van de talrijke eetgelegenheden. De gastronomie van Cádiz en Huelva is gewoonlijk gebaseerd op eenvoudige recepten die al generaties lang bereid worden.

Wijn

De *appellation* Jerez-Sherry heeft betrekking op de driehoek gevormd door Jerez, Sanlúcar de Barrameda en El Puerto de Santa María, eventueel uitgebreid tot Chiclana, Chipiona, Rota en Trebujena. Deze wijnsoort is zo bijzonder vanwege het plaatselijke klimaat en de bereidingsmethode, volgens welk

procédé oude wijn vermengd wordt met jonge wijn, waardoor het bij deze wijn niet zozeer om het oogstjaar gaat maar om de kwaliteit van de oude wijn. Een ander kenmerk is de vorming van een gefermenteerde laag – "la flor" – waardoor een wijn als *fino* aangemerkt kan worden. Als dit gistingsproces niet plaatsvindt is het resultaat een *oloroso*. Naar gelang de geur, de smaak en het alcoholpercentage worden de wijnsoorten van Jerez onderverdeeld in *finos*, *amontillados*, *olorosos*, *moscateles*, *palo cortado* of *Pedro Ximénez*. De belangrijkste wijnsoorten van Huelva zijn die van het Graafschap die enigszins op sherry lijken. De productie is vrijwel uitsluitend voor Andalusië bestemd.

Accommodatie

Aan de hele Costa de la Luz kan men gemakkelijk accommodatie vinden in paradores, hotels en pensions, alsmede in appartementen, particuliere huizen, overnachtingsgelegenheden op het platteland of campings; voor een bezoek in de Paasweek of in de zomer wordt aangeraden van tevoren te reserveren. Aan de Costa de la Luz staan vier paradores de turismo: twee in de provincie Cádiz en twee in de provincie Huelva.

Carnaval van Cádiz

Volksfeesten

De belangrijkste elementen van de feesten aan de Costa de la Luz zijn stieren, paarden, wijn en gezang. In Cádiz worden er drie feesten gevierd die van Internationaal Toeristisch Belang zijn verklaard: het Carnaval van Cádiz, de Paardenjaarmarkt van Jerez (van 10 t/m 17 mei) en de Paardenraces op het strand van Sanlúcar de Barrameda (in de maand augustus). Van Nationaal Toeristisch Belang zijn de Paasweek in Arcos de la Frontera, Sacramentsdag in Zahara de la Sierra en de Jaarmarkt ter Verheerlijking van de Guadalquivir te Sanlúcar de Barrameda (van 28 t/m 30 augustus). In Huelva wordt de beroemdste bedevaart van Spanje gehouden: die van El Rocío in Almonte die rond Pinksteren plaatsvindt, hoewel in de hele maand mei ook op andere plaatsen in Huelva belangrijke bedevaarten gehouden worden, zoals bijvoorbeeld die van Cartaya, Lepe en Moguer.

Natuurgebieden

In Cádiz bevinden zich twee natuurparken: Los Alcornocales – Informatiebureau in Alcalá de los Gazules. ☎ 956 413 307; en sierra de Grazalema – Informatiebureau in El Bosque, ☎ 956 727 029

Huelva telt behalve het Nationaal Park Doñana nog drie andere Natuurreservaten: Isla de Enmedio, Laguna de El Portil en Marisma de El Burro; acht Natuurgebieden: Los Enebrales de Punta Umbria, Estero de Domingo Rubio, Lagunas de Palos y Las Madres, Marismas de Isla Cristina, Marismas del Odiel, Marismas del río Piedras y Flecha del Rompido, Peñas de Aroche, Sierra Pelada en Rivera del Aserrador; en een Natuurpark: dat van de Sierra de Aracena y Picos de Aroche. In totaal omvatten deze natuurgebieden een oppervlakte van 210 hectare, plus nog eens 105.000 hectare van het Nationaal Park Doñana en omgeving. Informatiebureau van het Nationale Park. ☎ 959 430 432 www.info@parquenacionaldonana.com

Koninklijke Andalusische Ruiterschool

NUTTIGE INFORMATIE

Internationaal netnummer ☎ 34 Toeristeninformatie Andalusie
www.andalucia.org

TURESPAÑA Toeristische
 informatie www.spain.info

TOERISTENBUREAUS

In Cádiz:

Arcos de la Frontera

Plaza del Cabildo

☎ 956 702 264

Barbate

Avda. del Río Barbate, 23

☎ 956 433 962

Cádiz

Avenida Ramón de Carranza

☎ 956 258 646

Conil

Carretera, 1

☎ 956 440 501

Chiclana de la Frontera

Vega, 6

☎ 956 535 969

Chipiona

Plaza del Castillo, s/n.

El Puerto de Santa María

Luna, 22

☎ 956 542 475

Grazalema

Plaza España, 11

☎ 956 132 225

Jerez de la Frontera

Plaza del Arenal.

Edificio Los Arcos

☎ 956 359 654

Medina Sidonia

Plaza de la Iglesia Mayor

☎ 956 412 404

Sanlúcar de Barrameda

Calzada del Ejército s/n

☎ 956 366 110

Setenil

Villa, 2

☎ 956 134 261

Tarifa

Paseo de La Alameda

☎ 956 680 993

Zahara de la Sierra

Plaza del Rey, 7

☎ 959 123 114

En Huelva:

Arcena

Plaza de San Pedro

☎ 959 128 206

Ayamonte

Frontera Ayamonte – Portugal

☎ 959 502 121

El Rocío (Almonte)

☎ 959 443 808

Huelva

Avda. de Alemania, 12

☎ 959 257 403

Matalascañas

Avda. de las Adelfas, s/n

☎ 959 430 086

Mazagón

Edificio Mancomunidad

☎ 956 376 300

Moguer

Castillo

☎ 959 371 898

Niebla

Campo del Castillo

☎ 959 362 270

PATRONATEN VOOR TOERISME

In Cádiz:

Alameda Apodaca, 2

☎ 956 807 061

www.cadizturismo.com

In Huelva:

Fernando el Católico, 18

☎ 959 257 467

www.turismohuelva.org

PARADORES

Boekingscentrale

Requena, 3. 28013 Madrid

☎ 902 547 979

☎ 902 525 432

www.parador.es

Parador de Cádiz

Duque de Nájera, 9

☎ 956 226 905

☎ 956 214 582

Parador de Arcos de

la Frontera (Cádiz)

Plaza del Cabildo s/n

☎ 956 700 500

☎ 956 701 116

Parador de Ayamonte (Huelva)

Avenida de la Constitución

☎ / ☎ 959 320 700

Parador de Mazagón (Huelva)

Playa de Mazagón

☎ 959 536 300

☎ 959 536 228

TRANSPORT

RENFE ☎ 902 240 202

Informatie buitenland

☎ 902 243 402

www.renfe.es

Bussen in Cádiz

☎ 902 199 208/ 956 285 852

Bussen in Huelva

☎ 959 256 900

Verkeersinformatie

☎ 900 123 505

www.dgt.es

BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS

Alarmanummer ☎ 112

Medische spoedgevallen ☎ 061

Guardia Civil ☎ 062

Rijkspolitie ☎ 091

Gemeentepolitie ☎ 092

Consumenteninformatie

☎ 010

Postkantoor

☎ 902 197 197

www.correos.es

SPAANSE BUREAUS VOOR TOERISME IN HET BUITENLAND

BELGIË. Brussel

Office Espagnol du Tourisme

Rue Royale 97, 5°

1000 BRUXELLES

☎ 322/ 280 19 26

☎ 322/ 230 21 47

www.spain.info/be

e-mail: bruselas@tourspain.es

NEDERLAND. Den Haag

Spaans Bureau Voor

Vreemdelingenverkeer

Laan Van Meerdervoort, 8A

2517 AJ DEN HAAG

☎ 3170/ 346 59 00

☎ 3170/ 364 98 59

www.spain.info/nl

e-mail: lahaya@tourspain.es

AMBASSADES IN MADRID

België

Paseo de la Castellana, 18

☎ 915 776 300

☎ 914 318 166

Nederland

Avenida Comandante Franco, 32

☎ 913 537 500

☎ 913 537 565

